

Govori ob društvenih slavnostih.

1. Predsednica Zveze uradnic in trgovskih nastavljenk gđe. Fani Videmšek:
(na 30 letnici Krekove prosvete).

Naše društvo je kakor jablana. Jablana korenini, raste, cvete in nosi sad. Kdo pa je to jablano zasadil? Kdo jo je gojil?

Zasadil jo je dr. Janez Evang. Krek. Pol leta prej je osnoval katoliško delavsko društvo, 16. dec. 1894 pa »Katoliško društvo za delavke«. Zavedal se je, da dajo le organizacije moč. V Ljubljani je bilo tedaj mnogo delavk, zlasti v tobačni tovarni. Te pa so same tavale kot osamljene ovce brez pastirja. Marsikatera se je izgubila, ker ni imela prijateljice, ki bi jo poučila, svarila, potolažila. Tudi v gmotnem oziru ni bilo vezi, ki bi jih združevala za skupen prosep. Dr. Krek je videl, da treba tu pomoči. Zato je delal:

>Kapljica vode, kako neznatno zablesti na zeleni travici! Kako božjo použije solnčni žarek! Kako hitro se izgubi, če kane na tla! Ko jih pa združi hudournik sto in sto, se pa vzbudi v njih divja moč: mostovi se rušijo, skale se podirajo, zemlji se trgajo ogromne plasti; ni je sile, ki bi se jim ustavila. — Če pa pride večša roka, ki jo vodi božja moč, položena v človeški um, ki urayna vodnim kapljicam pot, jim določa tek, jih organizira, da združene padajo na mogočne turbine, pa vzkali čudež naprednega dela iz njihove surove sile: kolesa se vrte,

v neštetih svetilkah zasveti luč, nebroj strojev se razgiblje in tisoči uživajo sadove organizirane združene moči vodenih kapljic.

Ali ni to naša slika? Sama si kapljica vode! Združene smo moč!

To je jasno uvideval dr. Krek. Zato je društvo ustanovil.

Ali je pa društvo tudi vodil? Ne. Ker je bil vsestransko zaposlen, je vodstvo prepustil drugim, zanesljivim osebam, naprosil je za vodstvo tedanjega župnika pri Sv. Jakobu v Ljubljani, častn. kanonika Janeza Rozmana, saj je bil tedaj sedež društva v njegovi župniji, na Žabjaku št. 8. Na ustanovnem shodu 16. decembra 1894 je bil izvoljen in je društvo vodil 15 let, do svoje smrti 20. avgusta 1909.

Društvo je ves čas dobro in uspešno delovalo. Navdušenje za shode in prireditve je bilo zlasti v začetku veliko. Ustanovnega shoda se je udeležilo okoli 500 delavk. Vpisale so se skoro vse. Seveda niso vse zveste ostale, zlasti so se nekatere zbale članarine. Kljub temu valovanju števila članic pa lahko trdimo, da nobeni članici ni bilo treba obžalovati, če je bila v društvu. Predsednik kanonik Rozman in podpredsednik Matija Mrak, tedaj stolni vikar, sta mirno vodila društvo. G. Mrak je odšel 1897 iz Ljubljane, na njegovo mesto je stopil g. Luka Smolnikar. G. prelat Rozman je umrl 1. 1909.; predsednik je bil potem do 1913 g. Luka Smolnikar, podpredsed-

nik pa g. Fr. Krhne. Ko je odšel gosp. Smolnikar v Šent Peter na Krasu, mu je sledil kot predsednik g. Cegnar, ki sta ga zlasti ob vojski zelo podpirala gg. stolna vikarja Škrbec in Zabret.

L. 1919. se je društvo razširilo, ker je sprejelo v se tudi uradnice, trgovske nastavljenke in služkinje, torej trojno zvezo, ki deluje sicer vsaka zase samostojno, imajo pa vendar skupno dvorano in skupno centralno načelstvo. Tedaj se je tudi ime spremenilo.

Tako torej raste naša jablana s tremi vrhovi. Bog daj, da bi vedno srečno cvetela in mnogo sadu donášala!

2. Predsednica Zveze delavk gđc. Marija Šare:

(na 30 letnici Krekove prosvete).

Petelin je korakal po dvorišču ter si iskal hrane. Izmed peska si izkoplje biser, zagrabi ga s kljunom, toda hitro ga vrže proč, češ škoda, da ni zrno. Za nespametnega petelina biser ni imel vrednosti, nobene cene.

Tako tudi mnogi ljudje zametavajo biser — vero, kar njene cene ne poznajo. Naše članice se sicer dobro zavedajo, da morajo skrbeti za vsakdanji kruh, prav tako pa vedo, da to še ni vse. Še višji nameni plavajo pred našimi očmi. Kolikor višje je nebo nad zemljo, toliko važnejša je skrb za dušo od skrbi za telo. Zato se je ta resnica v našem društvu vedno ponavljala. Naša pravila odločno zahtevajo versko življenje. Članica, ki bi ne hotela krščansko živeti, nima prostora v našem društvu. — Naš glavni praznik je praznik presladkega Imena Jezusovega, kar jasno priča, da smo postavljene pod varstvo tega svetega imena. V Kristusovem imenu hočemo tudi poslej delati. Prepričane smo, da smo pod tem varstvom najbolj zavarovane. To varstvo moramo zahvaliti, da v teh 30 letih društva ni zadela nobena posebna nesreča. Delovalo je celo med vojsko, ko so prenehala s svojim delovanjem skoro vsa druga društva.

Ko je začelo društvo poslovati, so se ga oklenile skoro vse poštene delavke. Te pa so vplivale s svojim zgledom tudi na druge. Zato se je krščansko živ-

ljenje med delavstvom zelo dvignilo. S ponosom je poudarjal dr. Krek v dunajski državni zbornici, da se v ljubljanski tobačni tovarni glase Marijine pesmi — znamenje o dobrem duhu, ki veje v tej hiši.

Resnično, delavke so našle biser, ga spoznale, prav cenile, ga niso zavrgle, širile so ga in ga čuvaljo kot svoj najdražji zaklad.

3. Predsednica Zveze delavk gđc. Alojzija Dermelj:

Če je naše društvo podobno jablani, mora nositi tudi dober sad.

Kako naj pa to dosežemo?

Namen našemu društvu je: voditi članice po pravi poti. K temu pripomorejo: pouk, bodrilo in zgled.

a) V našem društvu se vrše predavanja o raznih predmetih, ki vsakodobno članice zanimajo. Vrše se tudi tečaji, zlasti šivalni, ki so najbolj priljubljeni, dokaz, da so tudi res potrebni in koristni. V društvu se poučuje tudi petje in tamburica. Čebelica skrbi, da se goji varčnost, za razvedrilo pa skrbe dobre igre.

b) Človek pa je pozabljiv in nestanovit. Zato potrebuje bodrila, pobude za dobro. Kakor se pri pouku um bistri, tako se tudi pri bodrilu volja nagiblje k dobremu. Kako bi v hudi vročini rastle, če ne bi bilo pohlevnega dežja? Vse bi zamrlo. Pa pade pohlevni dežek in vsa priroda oživi; rastline rasto, da je veselje. Spodbudna beseda je podobna takemu rahlemu dežju. In takih čujemo v našem društvu dovolj. V prejšnjih časih smo prirejale za društvo tudi duhovne vaje; sedaj tega ne vršimo več, ker jih prirejajo Marijine družbe, kjer se jih članice udeležujejo, saj so skoro vse naše članice vpisane tudi v Mar. družbe.

c) Če pride kaka dekle v Ljubljano, ji je v začetku vse tuje, zato dolgočasno; ne ve, kam bi se dejala. Kako prav ji je društvo, ki jo prijazno sprejme. Tu najde dobre sestre, s katerimi se lahko pogovori, katerim lahko potoži svoje težave, jih prosi za svet in zato potolažena odhaja. Tu pa se tudi marsičesa nauči in razvedri ali pri petju ali pri tambu-

rici ali pri igri. Okrepljena se vrača na dom.

Kakor roža lahko stoji pokoncu, če je privezana na kolec ali drog, tako najde tudi vsaka članica v društvu močno podporo; naj je že zavest, da ni popolnoma sama in zapuščena, velika tolažba.

č) Med mnogimi sadovi jablane postane pač kateri črviv. Tudi med članicami morda katera zgreši pravo pot. Ko tovarišice to opazijo, jo skušajo rešiti po nauku sv. Pavla do Galačanov: Bratje, ako je kdo od kakega greha prenaqljen, takega vi, ki ste duhovni, poučite v duhu krotkosti in glej sam nase, da

ne boš tudi ti skušan. Eden drugega bremena nosite in tako boste dopolnili Kristusovo postavo. — Ali ne pravi sveto pismo: nalomljenega trsta ne boš zlomil in tlečega stenja ne boš ugasnil? Dokler človek živi, lahko pade, pa tudi lahko vstane. V nebesih pa je večje veselje nad enim spokornikom, kot nad 99 pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore.

In tako, naša ljuba jablana, Te prepuščam božjemu varstvu!

Bog dežja Ti dajaj in rose hladilne. Mrčesa te varuj in slane morilne, Ti cveti vselej in zeleni mi. Ne zveni mi, ne zveni mi!

Odbor.

Kakršen odbor, takšno društvo. V tem reku tiči mnogo resnice. Skušnja namreč kaže, da je življenje in delovanje v društvu odvisno popolnoma od odbora. Prosvetna društva so žive organizacije, zato rabijo življenja. Življenje pa ni mogoče tam, kjer vlada mrtvilo. Mora biti nekdo, ki misli za ta živ organizem, mora biti nekdo, ki diha za društvo, mora biti nekdo, ki je duša društva. To je in mora biti odbor.

Odboru pomaga poslovnik. Ta drobna knjižica je takorekoč urnik, dnevni red za odbor in za člane. Zato je vsako društvo brez krmarja, ako nima poslovnika. Kjer ga še nimate, pišite takoj na Prosvetno pisarno, kjer še precejšnje število izvodov čaka usmiljenih odbornikov.

Odborniki društva morajo skrbeti, da društvo nele ohranijo pri življenju, ampak ga širijo, dvignejo v vseh ozirih in pridobe čim več poštenih, delavnih, inteligentnih članov. Treba je sedaj poživeti ženske odseke. Zadnji »Vestnik« je prinesel poslovnik za te odseke in jim s tem pokazal polje, kje naj se ženski odsek udejstvuje. Kar je v družini mati, to naj bo ženski odsek v društvu. Oživetiti je treba dramatične odseke. Tudi za te je prinesel zadnji »Vestnik« poslovnik, ki uravnava razmerje med glavnim odborom in odsekom. Danes prina-

šamo navodilo za izposojevanje garderobe in poslovnik za pevski odsek, katerega ne sme pogrešati nobeno Prosvetno društvo.

Odbor naj pazi, da vlada red in snaga v naših društvenih prostorih. Sobe in dvorana naj bodo vedno pometene, pljuvalniki z vodo na vidnih krajih, napisi: kaditi je prepovedano, naj bodo v dvorani na odru in sejni sobi.

Odbor mora zlasti skrbeti, da so v redu vse društvene knjige, da so pred sežijo urejeni načrti za prosvetna predavanja, da se seje točno vrše. Gojiti mora prijateljski stik s prosvetnim okrajem in s Prosvetno zvezo.

Še eno vprašanje odboru.

Ali je mogoče voditi vzorno knjigovodstvo brez poslovnih knjig? — Nikakor!!!

Ali imate v vašem društvu že vpejlane sledeče poslovne knjige: 1. Seznam članov, 2. Opravilni zapisnik, 3. Zapisnik sej in občnih zborov, 4. Kroniko in dopisno knjigo, 5. Inventarni seznam, 6. Inventarni imenik knjig, 7. Izposojevalni zvezek, in 8. blagajniško knjigo. Ako še nimate teh knjižic, je vaša dolžnost, da jih takoj naročite, če hočete imeti poslovanje v redu. Začetek nereda v društvu je nered v poslovnih knjigah.

Ženska zveza.

Občni zbor Slovenske krščanske ženske zveze v Ljubljani. Občni zbor SKZZ se je vršil 19. januarja 1925. Zakasnil se je, ker smo imeli v decembru lanskega leta obilo dela za skupno božičnico.

Na zadnjem občnem zboru izvoljena predsednica dr. Angela Piskernik nam je v novembru l. 1923 pismo odpovedala svoje sodelovanje kot predsednica v naši Zvezi. Vodstvo je prevzela gdč. Cilka Krek, ki je tudi predsedovala pri zadnjem občnem zboru. Po njenem nagovoru in pozdravu na naše odbornice, članice in zastopnice poselske zveze nam je podala tajnica gdč. Metka Gostinčar sledeče podatke o delovanju Zveze: Za časa velesejma l. 1923 so članice SKZZ prodajale na prostem pod velesejmom cvetlice. Izkupiček se je razdelil v dobrodelne namene.

V zvezi z Elizabetno družbo je SKZZ obdarila za božičnico 225 otrok z obleko, čevlji in perilom. Pri dijaškem večeru 8. decembra l. 1923 in 1924 je Zveza priredila buffet.

Z novim letom 1924 so članice Zveze prevzele redno dopisovanje v Domoljuba pod firmo Gospodinja. Četni teden se je razprodajala oljka. Čisti dobiček je bil razdeljen med ljubljanske Elizabetne konference. Ugodilo se je tudi več prijavljenih prošenj z denarnimi podporami.

Zveza je položila temeljni kamen na štadionu. Na mladinskem dnevu meseca avgusta 1924 je zastopala Zvezo gdč. Cilka Krek.

V zvezi z magistratom in vsemi dobrodelnimi društvi v Ljubljani je Zveza

sodelovala pri božičnici l. 1924. Obdarilo se je nad 600 otrok s čevlji, obleko in perilom. Sicer so pa članice pomagale pri vseh dobrodelnih prireditvah v Ljubljani.

Snaga v društvenih prostorih. Splošno se opaža, da se na to vse premalo pazi po naših prosvetnih društvi. Društveni prostori bi morali biti naravnost vzorni v tem oziru. Vžigalice, čiki, papir po tleh in na mizah se ne sme trpeti; prav tako ne prah in pajčevine. Ženski odsek mora imeti pazljivo oko tudi tukaj.

Cvetlice v društveni sobi. Kjer le mogoče naj se poskrbi, da bo tudi od zunaj društveni dom ličen in prijazen. Pred domom naj stoji mogočna košata lipa; cvetic na oknih ne smemo pogrešati. Ne moremo si prav predstavljati društvene sobe, zbirališča naših deklet in žena, brez cvetja. Naj se določi članica, katere skrb naj bo temu posvečena.

Predavanja za dekleta in žene. Orliška podzveza vam poklanja v III. zvezku vzorna predavanja: 1. Ljubezen do malih. — (Ako hočemo imeti dobre otroke, nam je treba dobrih mater. Brez dobre matere ni dobrega otroka.) 2. Vzgoja k resnicoljubnosti. 3. Samovzgoja k pokorščini. Dvoje krasnih predavanj! »V naravi cvetje samo od sebe dozoreva v sad — ve pa morate z vsem resnim hotenjem začeti že v mladostnem cvetu vzgajati svojo dušo, svoje srce, svojo osebnost, da bo dozorela v lep ženski značaj.« (Predavanje se dobe pri Orliški podzvezi in v pisarni Prosvetne zveze.

Oder.

Dramatični odseki so v zadnji številki prešli v poslovniku navodilo za svoje delovanje. Zato osnujte povsod dramatične odseke. Člani teh odsekov naj po svoji moči in zmožnosti skrbijo, da bodo nudili obiskovalcem iger lep užitek. Čim bolj naravna je igra, tem bolj ugaja. Igravec zavedaj se, kadar igraš

na odru, si učitelj naroda, tvoja duša bodi v takem slučaju narodova duša.

Določbe glede izposojevanja gledališke garderobe.

1. Društva, združena v enem prosvetnem okraju si medsebojno izposojajo gledališko garderobo.

2. Društvo, ki želi kak predmet imeti, naj vsaj 14 dni prej pismeno naznani društvu, od katerega si želi izposoditi, kaj bi rado dobilo, da se zaproseni predmeti lahko pripravijo, oziroma če jih dotično društvo nima, da lahko to še pravočasno sporoči. Obenem naj se naznani, ali bo kdo osebno prišel po imenovane reči ali se pošljejo po pošti.

3. Vse pošiljatvene stroške plača društvo, ki si izposoja.

4. Društvo, ki si izposoja, je odgovorno, da se vsi izposojeni predmeti najkasneje tretji dan po uporabi vrnejo popolnoma nepoškodovani. Le iz tehničnih vzrokov je dovoljeno izposojeno obleko tudi dalje časa obdržati, vendar pa se mora to gotovo vsaj tretji dan naznani ter skrbeti, da se obleka kar najhitreje vrne.

5. Za uporabo izposojenih predmetov se plača odškodnina po dogovoru s posameznimi društvi. Pri poškodovanih se plača poleg tega še toliko, kolikor znaša povzročena škoda.

6. Društvo, ki bi se ne držalo teh določb, izgubi pravico, si še nadalje izposojati gledališko garderobo.

Marijin otrok sem. — Tako je naslov mični igrici, primerni zlasti za dekliške krožke. Knjižica se naroča v založbi: Kattoliško bralno društvo Sv. Jurij ob južni železnici.

ZA NAŠE ODRE.

Burke in šaljivi prizori. 18 burk in šaloiger enodejank za mešane vloge. 20 Din.

Veseloigre in šaljivi prizori za samo moške in ženske vloge. 16 Din.

Vse naše. Burka v enem dejanju. Spisal F. S. Finžgar. 18 Din.

Na krivih potih. Igra v petih dejanjih za samo ženske vloge. 12 Din.

Nedeljske ure na društvenih odrih. Štirje igrokazi za samo ženske vloge. 16 Din.

Martin Krpan. Dramatska pripovedka v petih dejanjih. Spisal Fr. Govekar. 26 Din.

Voditeljem in režiserjem iger pa priporočamo:

Diletantski oder. Navodilo režiserjem. Spisal M. Skrbinšek. 16 Din.

Lepa maska. Navodilo za maskiranje. Spisal Navinšek. 6 Din.

Pravila pevskega odseka.

Pravila pevskega odseka.

§ 1. Namen odseka je skrbeti za primerno cerkveno petje, gojiti umetno in narodno petje ter izobraževati člane v glasbenem oziru.

§ 2. Odseku služijo v dosego sledeča sredstva: pevske vaje, predavanja, javni nastopi in pevske zabavne prireditve.

§ 3. Odsek si izbira denarna sredstva a) z darili, b) s članarino, katero odloči zbor, c) s čistimi dohodki društvenih prireditev.

§ 4. Odsek se osnuje: ko potrdi glavni društveni odbor pravila, ko pristopi k odseku vsaj 14 članov in ko se na občnem zboru izvoli odbor.

§ 5. Člani so ustanovni, redni, podporni in častni. a) Ustanovnik postane kdor plača 50 Din, b) redni član posta-

ne vsak moški ali ženska, ki je dopolnil 18. leto in ga sprejme odbor za člana, proti odborovem sklepu ni ugovora. Odbor sme izključiti vsakega člana, ki nasprotuje društvu in dela nečast ter trikrat po lastni krivdi neupravičeno izostane od pevske vaje. Ko izstopi, mora vrniti morebitni društveni inventar, c) podporni član je tisti, ki plača najmanj 5 Din na leto, č) častne člane imenuje odbor.

§ 6. Dolžnosti: člani se morajo držati pevskega reda, gojiti medsebojno edinstvo in po možnosti podpirati društvo.

§ 7. Pravica članov, udeleževati se pevske vaje, nastopov in prireditev, udeleževati se dalje občnih zborov, govoriti na njih, voliti in voljen biti. Voljeni biti smejo le redni člani. Za vsakega umrle-

ga člana poskrbi odbor častno spremstvo in mu zapoje žalostinke.

§ 8. Odsekovne zadeve oskrbuje a) odbor, b) občni zbor.

§ 9. Odbor sestoji iz 6 članov, katere voli občni zbor za dobo enega leta. Odbor ima predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika, odbornika in pevodjo.

§ 10. Odbor sprejema nove člane z dvetretinsko večino, izključuje člane, oskrbuje društveno premoženje, poda letne račune, skrbi za pouk in prireja prireditve in pazi, da se spolnujejo društvena pravila. Odbor je sklepčen, ako so poleg predsednika navzočih vsaj trije člani odbora.

§ 11. Predsednik vodi odsek, ga zastopa na zunaj, predseduje sejam in občnemu zboru ter izvršuje društvene sklepe. Odsekovne listine podpisuje poleg predsednika tajnik, blagajniške zadeve pa predsednik in blagajnik.

§ 12. Občni zbor sklicuje predsednik ali podpredsednik. Izredni občni zbor se skliče kadar zahteva večina odbornikov ali dvetretinska večina vseh članov. Dan in kraj ter dnevni red se mora 8 dni prej objaviti.

§ 13. Občni zbor ima pravico, voliti odbor, izbrati izmed sebe dva preglednika računov, sklepati o predlogih odbora in članov ter o premembi pravil, katera pa morajo biti sprejeta z dvetretinsko večino vseh članov.

§ 14. Občni zbor je sklepčen ne glede na število članov, da pa sklepi veljajo, je treba nadpolovične večine oddanih glasov.

§ 15. Preglednik računov more biti vsak reden član, ki ni odbornik.

§ 16. Prepire, ki nastanejo med člani, razsoja odbor. V slučaju prepиров med odborom in člani se skliče razsodišče, ki ga voli občni zbor in sestoji iz treh članov, zoper razsodbo razsodišča je priziv dovoljen le na društveni odbor.

§ 17. Odsek se razpusti, če to sklene občni zbor v navzočnosti tri četrtine vseh članov, in sicer z dvetretinsko večino, dalje če ga razpusti društvo.

§ 18. Ako se odsek razpusti v tem ali cnem slučaju, pripade njegovo premoženje društvu.

Da se to zgodi, mora skrbeti poslednji predsednik.

Zivljenje v društvih.

Groblje: Dne 28. dec. 1924 je bila v našem društvu lepa prireditev s sledečim sporedom: 1. V. Vodopivec: Le plakaj! Meš. zbor. 2. P. Adamič: Noč je tiha noč, Meš. zbor. 3. Stari in mladi. Narodna igra v 4 dej. Spisal A. Medved. Isto društvo je priredilo 15. februarja 1925 Zabavno prireditvev: 1. Kramar: Pozdrav Gorenjski. Meš. zbor. 2. Dr. Ipavec: Milada. Meš. zbor. 3. Dr. Schwab: Kmetiška pesem. Meš. zbor. 4. Sattner: Ruškine sanje. Meš. zbor. 5. Fajfa tobaka in skodelica kave. Burka v dveh dej. 6. Trije tički. Burka v enem dej.

Št. Vid: Blaž Potočnikova čitalnica je začela prirejati nedeljske »Prosvetne večere«. Za gled drugim društvom pri našamo spored I. prosvetnega večera: 1. Tamburica. 2. Buči morje Adrijsko.

(Moški zbor). 3. Deklamacija. 4. Kuplet: Stanovanjski urad. (Rudolf Vrančič.) 5. Tamburica. 6. Dalmačija. Skioptično predavanje. (Prof. Mazovec.) 7. Kuplet: Dva čevljarska vajenca.

Gorje: Nov društveni dom smo za silo dovršili. Otvorili smo ga 30. nov. 1924 z lepo uprizorjeno pravljico: Zlatorog. Dvorana je dovolj prostorna, visoka in zračna. Tudi oder bo zelo dobro služil, ko bo popolnoma dograjen. Uprizorili smo na novem odru tudi Desetega brata. Dne 2. febr. smo imeli Marijansko akademijo z deklamacijo, nabožno igrico in skioptičnim predavanjem Marija v slikarstvu. Videli smo 60 lepih Marijinih slik.

Vače: Naše društvo šteje 149 članov. Imeli smo 7 odborovih sej. Nabavili smo nove poslovne knjige. Bili so trije dru-

štveni sestanki s petjem, deklamacijami in predavanji. Knjižnica šteje 328 knjig. Najlepši utis je zapustil v srcih naše mladine lep Miklavžev večer, kjer je bilo 120 otrok obdarovanih.

Hrastnik: Naše prosvetno društvo je priredilo dne 7. dec. lepo novo zelo zanimivo igro: »Žrtve«. Vzeta je iz naše-ga socialnega življenja.

Skioptična predavanja.

Naša prosvetna društva kažejo vedno večje zanimanje za skioptična predavanja. Žalibog ne moremo vedno ustreči želji radi premaloštevilnih aparatov in predavateljev. Predavanja so bila v sledečih prosvetnih društvih:

Šmartno pri Kranju: 23. nov. je predaval s pomočjo skioptičnih slik g. Fr. Urbanc o Napoleonu. Predavanje je bilo dobro obiskano.

Šmartno pod Šmarno goro: 23. nov. je bilo pri nas prvo skioptično predavanje. Predaval je g. Vinko Zor o Dalmaciji. Dodali smo še dve lepi pesmi, ki sta spadali pod okvir predavanja.

Gorenji Logatec: 30. nov. je bilo lepo predavanje o preganjanju kristjanov v III. stol. Predaval je g. K. Supin in razlagal lepe skioptične slike.

Kamnik: 1. dec. nas je obiskal gosp. monsg. V. Steska in nam predaval o umetnosti Kamnika in njegove okolice. Predavanje so pojasnjevale lepe skioptične slike. 4. jan. je predaval o Egiptu dr. Capuder.

Gor. Logatec: 7. dec. smo imeli pri nas lepo Marijansko akademijo. Zapeli smo lepo Mar. pesem: Ave Marija. Živa slika: poklonitev naših organizacij Mariji je bila zelo ljubka. Nato je predaval g. V. Zor o Mariji v slikarstvu. Lepim slikam se nismo mogli dovolj načuditi.

Kranj: Tudi pri nas smo poskusili s skioptičnim predavanjem. Predavala je 8. dec. gđč. Hafnerjeva o svojem potovanju po Dalmaciji.

Cerknica: Odkar imamo aparat imamo redno vsak teden lepa skioptična predavanja. Doslej smo imeli 21. dec. o Napoleonu, 26. dec. o potovanju po švi-

carskih dolinah in gorah, 11. jan. smo začeli s sv. pismom od Stvarjenja sveta dalje in smo si ogledali doslej že štiri serije. Tudi krščanstvo v prvih III. stol. smo že imeli. Predaval je g. dekan Juvan.

Šmartno pri Litiji: 28. dec. je predaval pri nas s pomočjo lepih skioptičnih slik o Palestini g. V. Zor. Ta dan smo igrali tudi mično igrico Na betlehemskih poljanah. Dne 25. jan. smo imeli drugo skioptično predavanje. G. dr. Debevc nas je popeljal v Rim in nam razkazoval s pomočjo slik lepoto in znamenitost večnega mesta.

Ig: 17. dec. nam je g. C. Milavec predaval s pomočjo skioptičnih slik o Stvarjenju sveta. 6. jan. smo imeli zopet lepo predavanje o Mariji v slikah.

Hrušca pri Ljubljani: Dolgo zaželeno predavanje s skioptičnimi slikami smo slednjič le dočakali. Fr. Puntar nam je s pomočjo slik pokazal preteklost in sedanjost Egipta.

Loški potok: 4. jan. smo imeli zopet priliko gledati zanimive skioptične slike iz Palestine. Predaval je g. V. Zor. Predavanje je bilo zelo dobro obiskano.

Škofja Loka: 25. jan. je bilo po dolgem času pri nas zopet lepo skioptično predavanje. Predaval je g. V. Zor o potovanju v Rim.

Šmartno pri Kranju: Gosp. dr. Zupan nas je 25. jan. zelo razveselil z lepim predavanjem o Rimu. Krasne slike in predavanje je marsikoga navdušilo, da bo letos vzel v roke potno palico in pohitel v Rim.

Vič: Tudi na Viču nam ugajajo skioptična predavanja. G. P. Engo nas je s pomočjo lepih slik popeljal v Rim dne 4. jan. 1925.

Jesenice: Na praznik sv. Treh kraljev je imel pri nas zelo lepo predavanje o kvarnem vplivu alkohola g. Puhar. Predavanje, kakor tudi slike so zelo vplivale na mnogoštevilno poslušalstvo. Dne 5. febr. smo imeli 5. prosvetni večer s petjem, godbo in deklamacijo. Nastopil je nov močan zbor in zapel prav dovršeno pesem. Predavanje je bilo o krščanskem Rimu. Predaval je g. Zor. Ob

koncu predavanja je godba mogočno zaigrala Papeževo himno.

Borovnica: 18. jan. smo priredili akademijo o sv. letu. Petje, deklamacija in igrice, vse se je nanašalo na Rim. Dr. Zupan je v lepem predavanju s pomočjo skioptičnih slik orisal lepoto večnega mesta.

Dobrepolje: Dasi je naše društvo komaj ustanovljeno, že pridno prireja skioptična predavanja. 4. jan. nam je g. Fr. Presetnik s pomočjo lepih slik predaval o Marijinem življenju. 1. in 2. febr. pa o Napoleonu. Vselej je bila velikanska udeležba.

Šiška: Pri nas imamo redna tedenska predavanja, največkrat s pomočjo skioptičnih slik. Dvakrat nam je g. dr. Debevec predaval o Rimu. V marsikaterem srcu se je porodila misel, da bi obiskal te svete kraje letos ob priliki romanja v Rim.

Tržič: Imeli smo tri prosvetne večere, ki so bili posvečeni romanju v Rim. Predaval je s pomočjo skioptičnih slik g. V. Zor. Salonski orkester nam je delal kratek čas. 2. febr. je predaval dr. Pirc o higijeni s pomočjo filma. Vsi prosvetni večeri so bili zelo dobro obiskani.

Šmihel pri Novem mestu: Radi napeljuje elektrike v dvorano se ugodno proda celotna acitelenska napeljava do 20 luč. Cena nizka.

>Vestnik< stane letno 15 Din. Današnji številki smo priložili ček. Upamo, da nam p. t. društva naročnino kmalu poravnajo. Opozarjamo zlasti na zaostalo članarino.

Prosvetna zveza: Ljubljana.

P. t. g. prosvetne zaupnike prosimo, da bi čim prej izvršili revizije društev in nam poslali pregledniške pole.

Opozarjamo, da so skioptična predavanja takse prosta v smislu odloka gen. direkcije posr. poreza z dne 16. 9. 1924, št. 33.260.

Vsem prosvetnim društvom toplo priporočamo, da naročijo zelo praktičen list; Naš Čolnič, ki prinaša spise o vseh

panogah društvenega življenja. Izdaja ga Prosvetna zveza v Gorici, naroča se pri upravi >Vestnika<, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7. Stane 6 lir (20 Din).

Prosvetna zveza je priredila 9. jan. v Ljudskem domu zelo lep prosvetni večer, ki je bil posvečen Koroški Spored je bil sledeči: 1. Godba (Mlad. dom.) 2. Dr. Pregel: Tožba koroških Slovencev. Deklamirala ga. dr. A. Piskernik. 3. H. Sattner: Naša zvezda. Solospjev: akad. L. Hartman s spremljevanjem glasovirja. 4. Dr. Rožman: Predavanje o Koroški s pomočjo skioptičnih slik.

Dne 23. jan. 1925 je priredila Prosvetna zveza IV. prosvetni večer, ki je bil posvečen Prekmurju s sledečim sporedom: 1. Godba. 2. Dr. Kimovec: Prekmurske narodne pesmi. Pel je celotni zbor >Ljubljane<. 3. Dr. Slavič: Naše Prekmurje. Predavanje s skioptičnimi slikami.

Oba prosvetna večera sta bila prav dobro obiskana.

Knjigoveški tečaj se je vršil dne 1. in 2. febr. v prostorih Prosvetne zveze. Tečaj je bil dobro obiskan in je bil prvi te vrste.

Maskerski tečaj: Dne 2. febr. se je vršil v prostorih Ljudskega doma celodnevni maskerski tečaj. Udeležencev je bilo zelo veliko in je tečaj dosegel lepe uspehe.

Družba sv. Mohorja.

Čimbolj smo Slovenci razdeljeni po raznih državah, tembolj čutimo potrebo enotne kulturne organizacije. Česar ne zmorejo naša prosvetna društva, to je mogoče knjigam, ki jih izdaja vsako leto družba sv. Mohorja. Njene knjige gredo v vsako državo, vsako župnijo, vsako vas do zadnje koče. Zato je družba sv. Mohorja edina kulturna vez vseh Slovencev. Zato je in ostane sveta dolžnost naših društev, da so vsi njihovi člani tudi člani Mohorjeve družbe. Še malo dni je čas za priglaševanje, društveni odbori storite svojo narodno-kulturno in versko dolžnost tudi na tem polju.